

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrANhO, 20.1.2026
Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrANhO, Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO

Potilaan valmistelu

Näyte otetaan ennen antibiootihoidon aloitusta. On suositeltavaa välttää syömistä, juomista ja bakteeripitoisuuteen mahdollisesti vaikuttavien aineiden (desinfiioivat kurkkupastillit, suuvesi tms.) käyttöä noin tunnin ajan ennen näytteenottoa (ei ole este näytteenotolle).

Tarvikkeet

Kunnollinen valonlähde (otsalamppu, kohdevalaisin, kynälamppu tms.)

Kertakäyttölasta eli spaatteli

Näytteenottovälineet

- Ps-StrVi (KL2703)
 - bakteerinkuljetusputki näytetikkuineen tai
 - dacron/rayonvanutikku, huoneenlämpöinen streptokokkimalja, +35 °C lämpökaappi
- Pu-BaktVi2 (KL3492) nielusta
 - bakteerinkuljetusputki näytetikkuineen
- Ps-StrANhO (KL6385)
 - testipakkauksen vaahtomuovitikku tai mikrobiologian laboratoriosta saatava testiin soveltuva nailonnukkatikku (raiontikku tai pumpulitikku ei sovellu)
 - steriili koeputki tai -pakkaus kuljetusta varten, nailontikun voi myös katkaista eSwab-kuljetusputkeen
- -CtGcNhO (KL1738)
 - Aptima Multitest Swab Collection Kit

Työturvallisuus

Näytteenotossa noudatetaan tavanomaisia, kosketus- ja pisaravarotoimia sekä oman tai isäntäorganisaation ajantasaisia suojautumisohjeita.

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrANhO, 20.1.2026
Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO

Suoritus

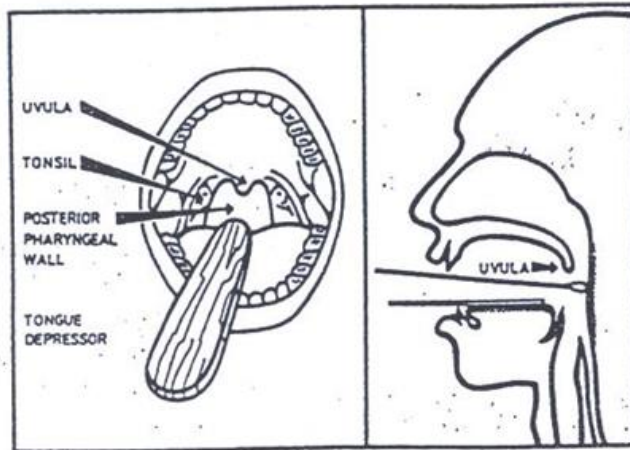
Mikäli potilaasta on sekä Ps-StrANhO- että viljelypyyntö, on suositeltavaa ottaa näytteet kahdella erillisellä tikulla (peräjälkeen tai kahden tikun tekniikkaa käyttäen).

1. Varmista, että potilaalla on tukeva asento (lapsipotilaalla pitelijä). Näytteenotto onnistuu yleensä parhaiten istuvassa asennossa, jos potilaan vointi sen sallii.
2. Aseta potilaan kasvot valonlähdettä kohti.
3. Pyydä potilasta avaamaan suu ja sanomaan "AAA".
4. Paina lastalla 2/3 kielen näkyvästä osasta, jotta saat näkyvyyden nielun takaosaan.
5. Vie näytteenottotikku suoraan nielun takaosaan varoen koskettamasta kieltä tai poskien limakalvoja (pyri välttämään normaaliflooran aiheuttamaa kontaminaatiota).
6. Ota näyte tulehtuneilta alueilta (turvotus, punoitus, peitteet) molemmista tonsilloista ja nielun takaseinästä pyörittäen ja painaen näytteenottotikulla. Jos potilaalta on poistettu nielurisat (tonsillektomia), ota näyte tonsillakuopista tai takanielukaarista.
7. Näytteenoton jälkeen:
 - Ps-StrVi: toimipaikan käytännöstä riippuen, viljele näytetikulla hajotusviljelmä streptokokkimaljalle tai laita näytetikku bakteerikuljetusputkeen.
 - Pu-BaktVi2 nielusta: laita näytetikku bakteerikuljetusputkeen.
 - Ps-StrANhO: laita tikku näyteputkeen tai -pakkaukseen. Nailontikun voi katkaista myös eSwab-kuljetusputkeen.
 - -CtGcNhO: katkaise Aptima Multitest Swab Collection Kit -pakkauksen näytetikku merkin kohdalta kuljetusputkeen. Jätä katkaistu tikku putkeen ja sulje korkki huolellisesti.
8. Muualle tutkittavaksi lähetettävät näytteet: Pyyhi tikun sisältävä näyteputki tai -pakkaus 80 % alkoholilla ja anna kuivua täysin kuivaksi. Kiinnitä näyteastiaan pyyntötarra ja laita näyteastia salpapussiin.

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrANhO,

20.1.2026

Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO

Näytteen säilytys

- Streptokokkimalja (Ps-StrVi) laitetaan mahdollisimman nopeasti lämpökaappiin inkuboitumaan.
- Bakteerinkuljetusputkeen otetut näytteet (Ps-StrVi, Pu-BaktVi2) säilytetään jääkaapissa (ad 2 vrk).
- Ps-StrANhO-testiä varten otettu kuiva tikkunäyte säilyy huoneenlämmössä tai jääkaapissa 3 vrk. eSwab-kuljetusnesteeseen otettu tikkunäyte säilyy huoneenlämmössä tai jääkaapissa 6 tuntia. Näytteet lähetetään tutkittavaksi laboratorioon huoneenlämpöisinä.
- -CtGcNhO -näyte säilyy kuljetusputkessa huoneenlämmössä (2–30° C) 2 kk ajan.

Työnjako näytteenotossa

Ps-StrANhO: hoitoyksikkö tai ISLAB ottaa näytteen

Ps-StrVi: hoitoyksikkö tai ISLAB ottaa näytteen

Pu-BaktVi2: hoitoyksikkö ottaa näytteen

MRSAVi: hoitoyksikkö tai ISLAB ottaa näytteen (ISLAB ottaa vain nielusta ja nenästä)

-CtGcNhO: hoitoyksikkö, potilas itse tai ISLAB ottaa näytteen (ISLAB ottaa vain nielusta)

-BopNhO: hoitoyksikkö ottaa näytteen

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrANhO,
Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO

20.1.2026

Jätehuolto

Noudatetaan organisaation paikallisia jäteohjeita.

Välineiden huolto

Näytteenotossa käytettävät kynälamput/otsalamput/taskulamput on puhdistettava pyyhkimällä 80 % alkoholiliuoksella jokaisen näytteenoton jälkeen. Mahdolliset eritetahrat desinfioidaan (kaksivaiheinen 1000 ppm klooriliuos).